VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Direktiiviehdotus yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (ns. BEFIT-ehdotus)

LAURA PURO, ERITYISASIANTUNTIJA
8.11.2023
VEROJAOSTO

Tausta

- Komission direktiiviehdotus annettiin 12.9.2023 samanaikaisesti kahden muun yritysverotusta koskevan direktiiviehdotuksen kanssa:
  - Siirtohinnoittelua koskeva direktiiviehdotus; ja
  - Direktiiviehdotus pk-yritysten kotipaikkaan perustuvasta verotusjärjestelmästä.
- Direktiiviehdotusta ovat edeltäneet v. 2011 ja 2016 annetut direktiiviehdotukset yhteisestä yritysveropohjasta (CCCTB).
- Kytkeytyy unionin omien varojen kehittämiseen – mahdollinen uusi omien varojen lähde.

Ehdotuksen tavoitteet

- Yhteisöverotuksen yksinkertaistaminen sisämarkkinoilla
  - 27 erilaista yhteisöverojärjestelmää -> yhtenäinen yhteisöveron laskentapohja.
- BEFIT-direktiiviehdotus
  - loisi tasaisemmat toimintaedellytykset eri yrityksille,
  - lisäisi oikeusvarmuutta,
  - vähentäisi hallinnollisia kustannuksia,
  - kannustaisi yrityksiä rajat ylittävään toimintaan ja
  - edistäisi investointeja ja kasvua unionissa.

BEFIT-ehdotuksen keskeinen sisältö

- Sisältää yhtenäisen veropohjan, veropohjien yhdistämisen ja jakokaavan verotulon allokoimista varten.
- Ei harmonisoi veroasteita.
- Sovellettaisiin EU-alueella sijaitseviin yhtiöihin.
  - Pakollinen yli 750 meur liikevaihdon konserneille. BEFIT-konserniin kuuluminen edellyttää 75 %:n omistusta.
  - Muille konserneille vapaaehtoinen.

BEFIT-ehdotuksen keskeinen sisältö

- Veropohjan laskennassa lähtökohtana olisi tilinpäätöksen tulos tai tappio, jota oikaistaan tiettyjen erien osalta.
  - Esim. osingot, luovutusvoitot, käyvän arvon muutokset, saamisten arvonmenetykset.
  - Korkojen vähennyskelpoisuus kansallisten vähennysrajoitusten mukaisesti.
  - Oma poistojärjestelmä.
- BEFIT-konserniin kuuluvien yhtiöiden tulokset yhdistettäisiin yhdeksi BEFIT-veropohjaksi.
  - Rajat ylittävä tappiontasaus.

BEFIT-ehdotuksen keskeinen sisältö

- Yhdistetty veropohja jaettaisiin ns. väliaikaisen allokaatiosäännön mukaisesti (2028-2035).
  - Jako kolmen edellisen vuoden verotettavien tulosten keskiarvon suhteessa.
  - Myöhemmin mahdollisesti kaavamaisempi jako.
  - Jaettuun veropohjaan mahdollisuus tehdä JV-kohtaisia oikaisuja.
- Myös lähdeverotuottoja (korot ja rojaltit) ja lähdeverojen hyvitysvastuita jaettaisiin samalla allokaatiosäännöllä.

BEFIT-ehdotuksen keskeinen sisältö

- Siirtohinnoittelun riskienhallintaan sovellettava liikennevalojärjestelmä tietyille liiketoimityypeille.
  - Lähestymistapa koskisi rajoitetun riskin jakeluliiketoimintaa sekä sopimusvalmistusta.
  - Liiketoimet jaettaisiin kolmeen riskikategoriaan (matala, keskitason ja korkea riski).
  - Verohallintojen olisi otettava liiketoiminnan riskitaso huomioon kohdennettaessa resursseja siirtohinnoittelun markkinaehtoisuuden valvontaan.
- Yhtenäiset menettelyt verotuksen toimittamiseen.
  - BEFIT tietoilmoitus ja BEFIT-tiimi.
  - Kansallinen veroilmoitus.
  - Valitukset mahdollisia BEFIT-tietoilmoitukseen ja kansalliseen verotuspäätökseen liittyen.
- Ehdotettu implementointi 1.1.2028 mennessä ja sääntöjä olisi sovellettava 1.7.2028 alkaen.

Ehdotuksen vaikutuksista (1/2)

Hallinnolliset vaikutukset

- Komission arvio yritysten hallinnollisen taakan vähentymisestä 11 – 80 miljoonaa euroa.
- U-kirjelmässä varauksellinen suhtautuminen arvioon – yhtenäinen veropohja vai 28. erilainen veropohjan laskentatapa?
  - Alkuvaiheen hallinnollinen taakka.
  - Kahden rinnakkaisen järjestelmän ylläpito.
  - Ei täysin yhtenäistä laskentapohjaa (esim. JV-tason oikaisut).

Ehdotuksen vaikutuksista (2/2)

Taloudelliset vaikutukset

- Komission vaikutusarvioselvityksen mukaan ehdotus lisäisi investointeja ja kasvua sekä auttaisi vakauttamaan verokertymiä.
  - Komissio arvioi, että investoinnit kasvaisivat muutoksen vuoksi pitkällä aikavälillä 0,2 prosenttia ja EU:n bruttokansantuote 0,1 prosenttia.
- Ei arvioitu jäsenvaltiokohtaisesti verotuottovaikutuksia.
- Voisi tuoda epävarmuutta Suomen yhteisöverotuottoihin.
  - Rajat ylittävä tappiontasaus (komission arvio EU-tasolla: 1,7 %:n vähennys yhteisöverotuottoihin).
  - Allokaatiosääntö.

VN kanta (U-kirjelmä)

- Valtioneuvosto pitää BEFIT-direktiiviehdotuksen **tavoitteita hallinnollisten kustannusten vähentämisestä ja yritysten kilpailukyvyn parantamisesta kannatettavina**. Valtioneuvosto katsoo, että yritysten rajat ylittävän toiminnan helpottaminen on lähtökohtaisesti tärkeää sisämarkkinoiden toiminnan kannalta.
- Hallitusohjelman mukaisesti **verotustoimivallan tulee jatkossakin säilyä pääasiassa kansallisella tasolla**. Koska BEFIT-direktiiviehdotuksessa on kyse laajasta yritysverotuksen harmonisointihankkeesta, joka kaventaisi jäsenvaltioiden toimivaltaa yritysverotuksessa, suhtautuu valtioneuvosto BEFIT-direktiiviehdotukseen tässä vaiheessa kokonaisuudessaan erittäin varauksellisesti.
- Valtioneuvosto katsoo, että erityisesti BEFIT-direktiiviehdotukseen sisältyvän **pakollisuuselementin** osalta on jatkokäsittelyssä arvioitava sen suhdetta verotuksen toimivaltaan ja mahdollisuuteen käyttää yritysverotusta jatkossa kansallisen talouspolitiikan välineenä. Valtioneuvosto katsoo myös, että BEFIT-direktiiviehdotuksen tavoitteena oleva liiketoiminnan esteiden poistaminen sisämarkkinoilla esimerkiksi pienemmän hallinnollisen taakan muodossa voitaisiin saavuttaa vapaaehtoisessa järjestelmässäkin.

VN kanta (U-kirjelmä)

- Valtioneuvosto kiinnittää kriittistä huomiota direktiiviehdotuksen sisältämään veropohjien yhdistämiseen ja veropohjan jakamiseen jäsenvaltioille siirtymäkauden allokaatiosäännön perusteella. Valtioneuvosto pitää **tärkeänä, että verotuotot kohdistuvat pääsääntöisesti sinne, missä on arvoa luovaa, innovatiivisuuteen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan perustuvaa liiketoimintaa**.
- Valtioneuvosto pitää direktiiviehdotuksen **ajoitusta ja implementoinnin määräaikaa haastavana** ottaen huomioon, että kansainvälisesti on käynnissä laajakantoisia yritysverotuksen veropohjaa koskevia hankkeita. Valtioneuvosto katsoo, että jatkovalmistelussa on pyrittävä varmistamaan, että yrityksille ja Verohallinnolle jää riittävästi aikaa varautua ehdotettuun sääntelyyn. Valtioneuvosto pitää muutenkin tärkeänä, ettei sääntely aiheuta kohtuutonta hallinnollista rasitusta verovelvollisille tai Verohallinnolle.
- Kannassa huomioita liittyen myös mm. vaikutusarvioihin, veropohjan laajuuteen, verotusmenettelyihin, siirtohinnoittelun liikennevalojärjestelmään ja toimivallan siirtoon.